

27.4.2021

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi pelastuslain 105 ja 109 §:n muuttamisesta (HE 248/2020 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV) kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä.

Esityksessä ehdotetaan, että alueen pelastusviranomainen voisi määrätä rakennuksen tai rakennelman omistajan hankkimaan ja pitämään toimintakunnossa uuden laajakaistaisen viranomaisviestintäpalvelun käytettävyyttä varmistavia laitteita. Esityksen perustelujen mukaan tällaisia rakennuksia tai rakennelmia olisivat esimerkiksi sairaalat, satamien terminaalirakennukset, lentoasemat, yksityiset teollisuushallit, tietyt julkishallinnon tilat sekä metro.

Laajakaistainen viranomaisviestintäpalvelu toimii kilpailutuksen voittaneen kaupallisen teleyrityksen toteuttamassa matkaviestinverkossa. Sisäverkon kuuluvuutta tukevat laitteet saattavat johtaa tilanteeseen, jossa rakennuksen tai rakennelman sisätiloissa toimivat varmimmin tai ainoastaan kyseisen teleyrityksen liittymät. Esityksen mukaan tästä voi syntyä kyseiselle teleyritykselle kilpailuetua verrattuna toisiin teleyrityksiin. Viranomaismääräyksen antamisen mahdollisuus saattaa myös vähentää kyseisen teleyrityksen intressiä toteuttaa sisäverkkoa oma-aloitteisesti kaupallisten intressien pohjalta. Esityksessä kilpailuvaikutuksia ei kuitenkaan pidetä merkittävänä.

KKV katsoo, että esityksessä esitetyt kilpailuvaikutukset ovat mahdollisia. Liittymien parempi tai yksinomainen toimivuus saattaa ohjata erityisesti lain tarkoittamissa kohteissa toimintaansa harjoittavia tahoja, kuten esimerkiksi yrityksiä ja sairaanhoitopiirejä, hankkimaan tarvitsemansa liittymät viranomaisviestintäpalvelun verkko-operaattorina toimivalta teleyritykseltä. Kuluttajaliittymien osalta vaikutus voi olla pienempi, mikäli merkittävä osa liittymän käytöstä tapahtuu muualla kuin lain tarkoittamissa kohteissa. Tällöin kohteisiin toteutetut sisäverkot ja niiden toimivuus eivät välttämättä vaikuta kuluttajan liittymän valintaan. Esityksessä esitetyn arvion mukaan kohteet, joissa käytettäisiin lähinnä pääasiassa muualla käytettäviä kuluttajaliittymiä, muodostaisivat jopa 80–90 % kaikista kohteista.

Kilpailuedun mahdollisia markkinavaikutuksia arvioitaessa voi lisäksi olla merkitystä sillä, miten tarkasti verkko-operaattorit mahdollisesti

27.4.2021

kykenevät arvioimaan kilpailuedun suuruuden ja huomioivatko ne sen tarjouslaskennassaan. Kilpailuedun myötä saatavien lisätulojen huomiointi viranomaisviestintäpalvelun tarjouksen hinnassa saattaa johtaa hinnaltaan alempaan tarjoukseen ja kilpailuedun merkityksen vähentymiseen teleoperaattorien välisessä kilpailussa. Tällöin riski kilpailun vääristymisestä on pienempi ja valtion kustannukset palvelun toteuttamisesta vähäisemmät. Kilpailuedun tosiasiallinen merkitys jää kuitenkin epävarmaksi tarkemman vaikutusarvioinnin puuttuessa.

Kirsi Leivo
Pääjohtaja

Juhana Järviö
Erityisasiantuntija